

ляного валу у формі замкнутого багатокутника, проте післявоєнні зелені насадження перешкоджають огляду пам'ятки.

В Новоархангельську учасники експедиції зустрілись з краєзнавцями області, обговорили питання охорони культурної спадщини, концептуальні засади реекспозиції Кіровоградського обласного краєзнавчого музею, перспективи туристичних рекреаційних зон області, оглянули місцевий краєзнавчий музей, створений в 2005 р. колишнім вчителем математики Ю.Б.Садовенком.

Серед музейних експонатів – предмети Трипільської культури, обрядово-сакральні матеріали та залишки металургійного виробництва скіфської доби, знахідки Черняхівської культури, наконечники та фрагменти шаблі з с. Торговиці, етнографічна колекція тощо. В музейній експозиції дотримані всі основні вимоги до експонування пам'яток історії та культури.

Учасники експедиції здійснили виїзд в с. Торговиця на археологічні розкопки біля р. Синюхи. Розповідь керівника археологічної експедиції І.А. Козир та коментарі фахівців, зокрема члена-кореспондента НАН України О.П.Моці, висвітлили історію археологічних досліджень місцевості, на підставі яких реконструюються історичні події XIV ст. Унікальні археологічні знахідки збагатили джерельну базу дослідження дискусійних питань в історії України.

Кіровоградщина є важливою складовою краєзнавчого руху України. Природа та історія визначають особливості розвитку краєзнавства краю, багата історико-культурна спадщина Кіровоградщини потребує широкої популяризації, необхідно залучати молодь до вивчення історії краю, краєзнавчих досліджень.

Руслана Маньковська

Олександр Тригуб (м. Миколаїв)

НОВИЙ МУЗЕЙНИЙ КОМПЛЕКС У МИКОЛАЄВІ

День 15 червня 2012 року для Миколаївського обласного осередку Національної спілки краєзнавців України виявився особливим. З неофіційним візитом до Миколаєва завітав Голова НСКУ, член-кореспондент НАНУ, заступник директора Інституту історії України НАНУ Олександр Реєнт. Ознайомившись із поточною роботою Миколаївської організації, невелика делегація у складі Олександра Реєнта, Голови Миколаївського осередку НСКУ професора Олександра Тригуба та професора Сергія Проня відгукнулася на запрошення директора Миколаївського краєзнавчого музею Володимира Михайлова відвідати новостворений, але ще офіційно не відкритий краєзнавчий музейний комплекс «Старофлотські казарми», який, на думку багатьох фахівців музейної справи, претендує після завершення всіх робіт на звання кращого краєзнавчого музею України.

Створення нового музейного комплексу – неабияка подія в культурному житті Миколаєва та Миколаївщини. Це пов'язано з тим, що багатий на культурно-історичну спадщину край не мав приміщення для розміщення своєї багатющої колекції, оскільки більше 70 років музей розташовувався на 140 квадратних метрах колишнього житлового будинку римо-католицького костюлу, маючи у

своїх запасниках майже 300 тисяч експонатів, які поповнюються щороку новими знахідками.

Загальна площа музейного комплексу, як зазначив директор Миколаївського краєзнавчого музею Володимир Михайлов, близько 4 тисяч квадратних метрів, з яких більше 1200 кв.м. передано під розміщення експозиції. В перспективі на території внутрішнього дворика буде створено етнографічний музей під відкритим небом, фонтани, кафе тощо, щоб будь-яка сім'я бачила в музеї не просто експозицію, а історико-культурний центр для комфортного сімейного відпочинку.

У коридорі розміщено фотоісторію створення музею. Голова Національної спілки краєзнавців О. Реєнт був здивований і вражений, з якими темпами (менше року) полишені будівлі, що до кінця 90-х років XX ст. належали ВМФ РФ, перетворюються на затишний музей європейського масштабу. Багато пояснила відповідь директора про кошторис першої черги об'єкту – 38 млн. грн.

Відкривається музейна експозиція залом природи Миколаївщини. Директор музею Володимир Михайлов зауважив, що в залі є переважно речі, які ніколи не виставлялися в експозиції музею: величезна колекція опудал – ведмеді, олені, тигри, велика кількість птахів тощо.

– Ми починаємо експозицію з історії створення краю, з його географічних особливостей, щоб було зрозуміло, що таке Прибужанський край, і завершуємо здобутками двадцяти років нашої нової державності. При цьому експонатів вистачить, щоб розповісти про кожний період окремо, підкреслив В. Михайлов.

Вражає зала первісного суспільства та стародавніх культур, загальна обстановка якої членів делегації надихнула на роздуми. Відвідувачам сподобалося не лише розміщення і презентація експонатів, а й художнє оформлення експозиції. Як пояснив директор закладу, над художнім оформленням музею працюють кращі художники регіону – Тетяна

Михайлов зазначив, що «ми зробимо все, щоб мешканці міста та його гості побачили більшість експонатів, що знаходяться в музеї».

Цікавою виявилася і зала культури та побуту народів, що населяють Миколаївщину. Одним із важливих завдань музейної експозиції є розповідь не лише історичної канви розвитку краю, а й донесення до сучасного покоління побутових особливостей життя мешканців краю в минулому. Побачене спонукало голову НСКУ до порівнянь із подібними виставками в інших краєзнавчих музеях України та деяких інших країнах Європи (Македонія, Польща та ін.), що викликало неприхований інтерес у співробітників музею.

Купцова, Юлія Гуріна, Серафіма Сенкевич, Галина Семерньова, Тетяна Шевченко та багато інших.

Зацікавила відвідувачів у цьому залі розповідь професора Сергія Проня про те, як його студентами та колегами, співробітниками Миколаївського державного педагогічного інституту (д.і.н., професор С. Пронь багато років працював на історичному факультеті МДПІ, пройшовши шлях від викладача до декана), були знайдені у численних археологічних експедиціях артефакти стародавніх культур.

Не залишила байдужими гостей музею зала, присвячена античним культурам. При цьому зала античності потребує особливої уваги, оскільки в Миколаївському краєзнавчому музеї зберігаються значні колекції з Ольвії, Березані та античної хори. Окремі частини колекції експонуються в Одесі та Києві. З цього приводу Володимир

Зацікавлення відвідувачів викликала майже завершена експозиція часів освоєння краю – XVIII – початку XX століття. Ознайомлення із науковою концепцією та роботою працівників музейного комплексу «Старофлотські казарми», посилило прагнення очільника НСКУ та голови Миколаївського обласної організації щодо розробки нових програм співпраці між краєзнавцями-науковцями та краєзнавцями-музейниками.

У пам'ять про відвідування музею Володимир Михайлов подарував Олександрі Реєнту книгу, присвячену Кримській війні, що була підготована фахівцями музею. Також Голова Співки отримав запрошення на офіційне відкриття Миколаївського музейного комплексу «Старофлотські казарми», що відбудеться у вересні 2012 р. і буде присвячене 75-річчю Миколаївської області.